

I. A vállalkozás pénzügyi döntései

A) Igaz-hamis állítások, indoklással

Az alábbi mondatokban az állítás igaz vagy hamis. Írja a kipontozott helyre a megfelelőnek tartott választ, a hamisnak tartott állításokat indokolja is!

1. Egy cég tőkeszerkezete a vállalkozás összes eszközének finanszírozásában részt vevő források arányát mutatja.
....., mert .....
2. Ha nő egy cégnél az idegen tőke aránya, akkor nő a hitelezők kockázata, ami óvatosságra készíteti őket.
....., mert .....
3. A készletekben lekötött tőke általában egy termelési, forgalmi periódusban megtérül.
....., mert .....
4. Az értékpapírok megjelenhetnek a befektetett eszközök és a forgóeszközök között is.
....., mert .....
5. A vállalkozás eszközeit attól függően soroljuk a befektetett eszközök, illetve a forgóeszközök közé, hogy milyen forrásból finanszírozzuk.
....., mert .....
6. A vállalkozás pénzügyi szerkezete a tartós finanszírozási források összetételét mutatja.
....., mert .....
7. A tőkeerősség mutatójának nagysága lehet nagyobb 1-nél.
....., mert .....
8. A hitelezők által a vállalkozásba fektetett tőke mindig azonos a vállalkozás velük szemben fennálló tartozásával.
....., mert .....

B) Fogalom felismerése, fogalomalkotás

Az alábbi táblázatban vagy a megadott jellemzők alapján kell megnevezni egy fogalmat, vagy a fogalom legfontosabb jellemzőit kell meghatározni. (Ez utóbbi esetben ahány ki-pontozott sor van, annyi fogalmi jellemzőt kell megadni.)

1.

<i>A fogalom jellemzői</i>	<i>A fogalom megnevezése</i>
rövid vagy hosszú távú, megváltoztatja a vállalkozás eszközeit és forrásait	.....
....	pénzügyi szerkezet
a döntések arra irányulnak, hogyan változzon a vállalkozás forgóeszközeinek állománya, szerkezete	.....
....	befektetett eszköz

C) Összefüggések felismerése, forráselemzés

Kövesse az egyes feladatoknál szereplő utasításokat!

1. *Az egyes állítások közötti összefüggéseknek megfelelően írja be a kipontozott helyre a megfelelő jelet, illetve kifejezést (<; >; =; nő; csökken)!*

a) Ha a Sajáttőke-ellátottság mutatója ....., akkor csökken a pénzügyi kockázat.

b) Ha a Külső forrás aránya ....., akkor a Tőkeerősség .....

c) Ha a tőkeszerkezetben az idegen tőke aránya közelít 1-hez, akkor az eladósodottság ....., ezzel a pénzügyi kockázat .....

d) Ha a Tőkefeszültség (Pénzügyi tőkeáttétel₂) mutató értéke 1, akkor a hosszú lejáratú kötelezettség összege ..... saját tőke összege.

2. Az alábbi táblázat a Közgazdasági Szemle LIV. évfolyamának 2007. áprilisi számában (350–375. o.) közölt tanulmányban jelent meg, in: Némethné Gál Andrea–Sinkovics Alfréd: A Magyarországon működő nem pénzügyi vállalkozások forrás- és tőkeszerkezetének empirikus vizsgálata 1995–2003.

A Magyarországon működő társas vállalkozások forrásszerkezetének átalakulása (%)

Vállalati forrás elemei	Kisebb vállalatok		Nagyobb vállalatok		Összesen	
	1995	2003	1995	2003	1995	2003
Saját tőke	41,0	33,5	60,2	37,4	54,0	36,1
Hosszú lejáratú kötelezettségek	16,3	23,1	9,7	16,1	11,9	18,5
Összes hosszú lejáratú forrás	57,3	56,7	69,9	53,5	65,9	54,6
Rövid lejáratú kötelezettségek	42,7	43,3	30,1	46,5	34,1	45,4
Összes forrás	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

(Forrás: az 1995–2003 közötti APEH-adóbevallások alapján saját számítás)

Megjegyzés a táblázathoz: a kisebb vállalatok az 500 millió Ft árbevétel el nem érő vállalkozások, a nagyobb vállalatok pedig az ezt meghaladó árbevételű vállalkozások.

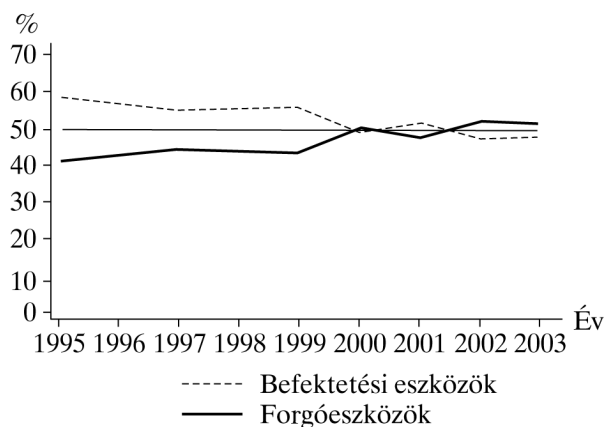
A tanulmány szerzője forrásként az APEH-adóbevallásokra hivatkozik. Az APEH a NAV (Nemzeti Adó- és Vámhivatal) jogelődje volt.

Feladatok:

- Milyen következtetéseket tud levonni a táblázat adataiból a vállalkozások tőkeerősségével kapcsolatban?
- Számítsa ki a pénzügyi szerkezetben az Eladósodottság foka mutatókat!
- Vizsgálja meg két vállalatcsoport tőkeszerkezetét is a tőkeáttételi mutatók segítségével!

3. Az előző feladatban említett tanulmányból nézzük meg a következő ábrát:

Befektetett és forgóeszközök arányának változása a társas vállalkozások körében 1995–2003 között

(Forrás: az 1995–2003 közötti APEH-adóbevallások alapján saját szerkesztés)

Értelmezze az ábrát!

D) Számítási feladatok

A következő feladatok megoldásához végezzen számításokat! A mutatószámokat 1 tizedes pontossággal határozza meg!

1. Egy cég mérlegében a hosszú lejáratú kötelezettségek összege 72 000 E Ft.
Az idegen tőke aránya 55%.
Számítsa ki a saját tőke összegét!

2. Egy vállalkozás mérlegéből a következő adatokat ismerjük (adatok ezer Ft-ban):

<i>Eszközök</i>		<i>Források</i>	
Befektetett eszközök	137 000	Saját tőke	105 000
Forgóeszközök	97 300	Hosszú lejáratú kötelezettségek	84 000
Készletek	45 000	Rövid lejáratú kötelezettségek	45 300
Követelések	27 000		
Értékpapírok	14 500		
Pénzeszközök	10 800		
Eszközök összesen	234 300	Források összesen	234 300

Feladatok:

- a) *Vizsgálja meg és értékelje a cég pénzügyi szerkezetét!*
- b) *Számítsa ki a tőkeszerkezeti mutatókat!*
- c) *A vállalkozás a piaci igények növekedése miatt fejlesztést tervez. A szükséges forrást részben 30 000 ezer Ft kötvénykibocsátásból kívánja fedezni. A kötvényeket névértéken bocsátja ki.
Számításokkal vizsgálja meg, hogyan változik a cég pénzügyi szerkezete és tőkeszerkezete!*

II. A beruházások értékelése

A) Igaz-hamis állítások, indoklással

Az alábbi mondatokban az állítás igaz vagy hamis. Írja a kipontozott helyre a megfelelőnek tartott választ, a hamisnak tartott állításokat indokolja is!

1. A beruházások egyszeri ráfordításai több perióduson keresztül is felmerülhetnek.
....., mert .....
2. A beruházás és a befektetés azonos fogalmak.
....., mert .....
3. A beruházás pénzáramai a pozitív előjelű hozamok.
....., mert .....
4. A beruházás üzemeltetési ideje alatt térül vissza a befektetett tőke.
....., mert .....
5. Ha a pénzáramok jelenértékének számításánál használt kamatláb nő, akkor a jelenérték is nagyobb lesz.
....., mert .....
6. Ha a beruházás nettó jelenértéke (NPV) negatív, akkor a jövedelmezőségi index (PI) értéke még lehet 1.
....., mert .....
7. Ha egy beruházás átlagos megtérülési ideje három évnél rövidebb, akkor az biztosan megvalósítható.
....., mert .....
8. Ha egy beruházás belső megtérülési rátája nagyobb a kalkulatív kamatlábnál, akkor az a beruházás megvalósítható.
....., mert .....

9. A közösségi beruházás pénzáramainak becslésénél a megvalósítás során keletkező pozitív externális hatásokat is megpróbálják számszerűsíteni.

....., mert .....

10. A beruházás kivitelezési ideje alatt merülnek fel a beruházás egyszeri ráfordításai.

....., mert .....

11. A beruházások közgazdasági nettó jelenérték (ENPV) mutatójának számítása eltér a pénzügyi nettó jelenérték (FNPV) mutatójának számításától.

....., mert .....

12. Minden beruházásgazdaságossági számításnál figyelembe kell venni a pénz időértékét.

....., mert .....

B) Fogalom felismerése

Nevezze meg az alábbi fogalmakat, és a helyes választ írja a téglalapba!

1. A vállalkozási tevékenységet tartósan, közvetlenül vagy közvetve szolgáló anyagi eszközök.

2. A vállalkozás tárgyeszköz-állományában változást előidéző tőkekiadás.

3. Ebben az időszakban merülnek fel a beruházással kapcsolatos tőkekiadások.

4. A beruházás üzemeltetési ideje alatt keletkezett, amortizációval növelt adózott eredmény.

5. Mutatószám, amely kifejezi, hogy a beruházásba fektetett tőke hányszor térül meg az üzemeltetési idő alatt.

6. A befektetés révén keletkező jövedelmek és a ráfordítások diszkontált értéke közötti különbség.

7. Megvalósításával az a cél, hogy az országban, az adott régióban, a településen élők jóléte növekedjen.

8. Az a ráta, amelyben a közösség, a társadalom egésze hajlandó a jelenlegi hasznot átváltani jövőbeni haszonra.

9. A beruházás üzemeltetése során felmerülő költségek, ráfordítások.

10. Mutatószám, amely kifejezi egy termelő beruházás jelenértéken számított ráfordításainak és hozamainak különbségét.

C) Rendszerezés, összefüggések felismerése

Kövesse az egyes feladatoknál szereplő utasításokat!

1. Párosítsa a számításoknál használt jelöléseket a megfelelő fogalommal! (A számhoz rendelje a megfelelő betűt!)

1. NPV	a) közgazdasági nettó jelenérték
2. B_m	b) diszkonttényező
3. $(1 + r)^t$	c) jövedelmezőségi index
4. $-C_0$	d) beruházási pénzeszközök forgási sebessége
5. PI	e) a beruházás egyszeri ráfordításai jelenértéken
6. (E)NPV	f) a beruházás megtérülési ideje
7. IRR	g) a beruházás statikus jövedelmezőségi mutatója
8. F_s	h) nettó jelenérték
9. Br	i) kamattényező
10. $\frac{1}{(1+r)^t}$	j) belső kamatláb

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.

2. Az összefüggéseket felismerve írja a kipontozott helyre a megfelelő relációs jelet vagy kifejezést (=; <; >; nő; csökken; magas; alacsony)!

a) Ha NPV ..... 0, akkor PI nagyobb mint 1, és IRR ..... r.

b) Ha IRR ..... r, akkor a beruházás diszkontált egyszeri ráfordításai egyszer térülnek meg a beruházás diszkontált hozamaiból.

- c) Ha $F_s = 1$, akkor üzemeltetési idő ..... megtérülési idő.
 d) $r = 15\%$, $NPV = 1435$ E Ft, IRR ..... 15% .
 e) $r = 10\%$, $NPV = -243$ E Ft, PI .....
 f) Ha $B_r = 15\%$, akkor B_m ..... 5 év.

3. Állítsa logikai sorrendbe a beruházás folyamatának egyes lépéseit! A kapott betűsort írja a téglalapba!

- a) kivitelezés;
 b) a beruházási javaslatok összegyűjtése;
 c) a megvalósítandó javaslat kiválasztása;
 d) a megvalósítás előkészítése;
 e) a beruházási döntés megalapozása gazdasági számításokkal;
 f) üzembe helyezés;
 g) a javaslatok értékelése;
 h) utólagos gazdasági értékelés.

D) Forráselemzés

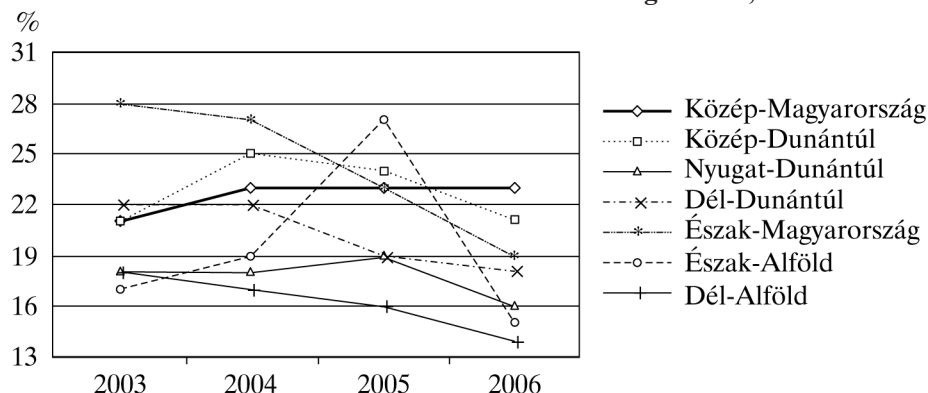

Olvassa el az alábbi idézeteket és válaszoljon a kérdésekre!

1. Olvassa el az alábbi szöveget, tanulmányozza az ábrát és válaszoljon a kérdésekre!

Magyarországon 2003-ban a vállalati szektor az általa létrehozott bruttó hazai termék 20,8%-át fordította új beruházásokra. Ez az arány 2005-re 22,5%-ra növekedett, majd 2006-ban megtört a folyamat kedvező iránya. Utóbbi esztendőben ugyanis a vállalkozások az előállított GDP már csak 20,2%-át költötték el olyan tárgyi eszközök beszerzésére, amelyek a termelést tartósan, legalább egy éven túl szolgálták. A beruházási ráta nagysága a vizsgált időszakban régióként különbözőképpen változott.

A beruházási ráta alakulása a vállalatoszférában régióként, 2003–2006

(Forrás: KSH)

Kérdések:

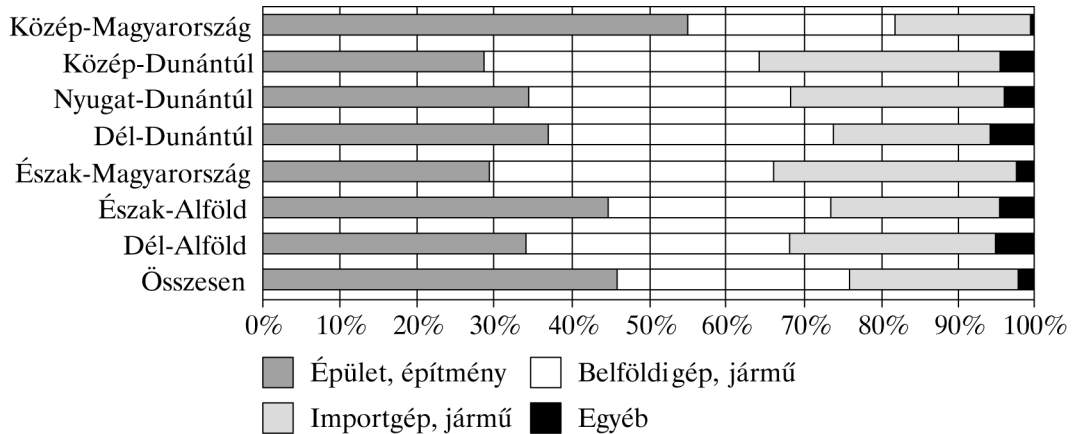
- a) Mit fejez ki a beruházási ráta?
 b) 2006-ban minden régióban csökkent a beruházási ráta. Mely régiókban kezdődött ennél korábban a visszaesés?
 c) A 2003–2006 közötti időszakban mely régiókban haladta meg a mutató minden évben az országos átlagot?

- d) Melyik régió(k)ban maradt el a mutató értéke az országos átlagtól?
 e) Nézzen utána, a beruházási ráta nagyságának tanulmányainak évében és hasonlítsa össze az ábrában található adatokkal!

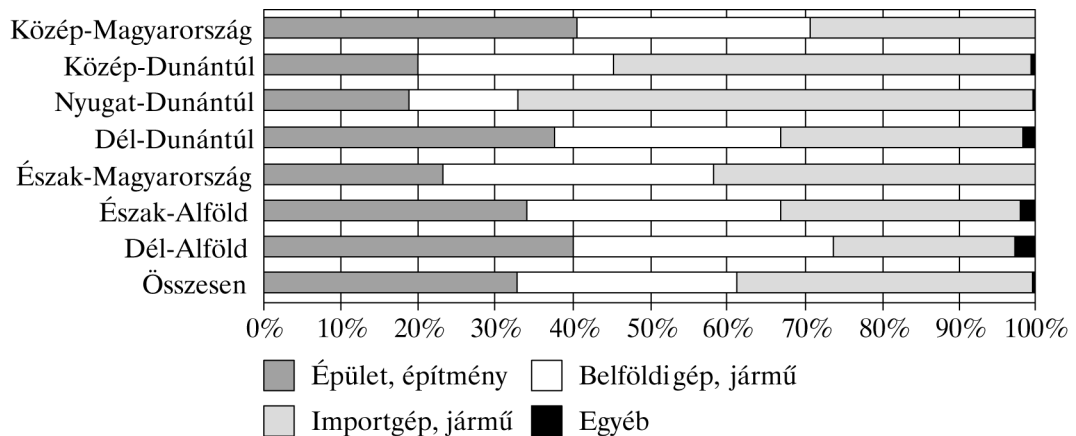
2. A következő két grafikon a beruházások anyagi-műszaki összetételét mutatja be 2003 és 2007 között:

A 300 főnél kevesebb munkavállalót foglalkoztató vállalkozások beruházásainak anyagi-műszaki összetétele, 2003–2007

(Forrás: KSH)

A legalább 300 főt foglalkoztató vállalkozások beruházásainak anyagi-műszaki összetétele, 2003–2007

(Forrás: KSH)

Hasonlítsa össze a két grafikont, majd töltsse ki az alábbi táblázatot! Az egyes rovatokba a megfelelő régiót írja be!

Beruházás típusa	Vállalatcsoport	300 főnél kevesebbet foglalkoztató	Legalább 300 főt foglalkoztató
A legnagyobb arányú épületberuházás			
A legnagyobb arányú belföldi gép- és járműberuházás			
A legnagyobb arányú importgép- és járműberuházás			
A legnagyobb arányú egyéb beruházás			

3. A Ghibli Kft. (szállítványozással, logisztikai szolgáltatással, raktározással foglalkozó cég) honlapján volt olvasható az alábbi hír:

„A Ghibli Kft. jelentősebb fejlesztést hajtott végre a rakodás gépesítése terén, új adapter-tartófogós targoncát vásárolt. A Jungheinrich típusú új szerzemény akár egyszerre 8, kartonba csomagolt hűtőszekrényt képes szállítani. A rakományokat a targonca segítségével egymás tetejére, magasra tudják munkatársaink helyezni, így a raktárkapacitásunk kihasználtsága is javulhat. Ezzel a befektetéssel lényegesen gyorsabban és hatékonyabban tudjuk kiszolgálni ügyfeleinket!”

A beruházások tanult csoportosítási szempontjait felhasználva jellemezze ezt a beruházást!

E) Számítási feladatok

A következő feladatok megoldásához végezzen számításokat! A kiszámított mutatókat a külön nem jelölt esetben 1 tizedes pontossággal állapítsa meg, a diszkonttényezőket 3 tizedesre számítsa!

1. Egy részvénytársaság kapacitásbővítő beruházást tervez. A fejlesztés tervezett költsége:

aktiválható tárgyi eszköz	97 600 E Ft
a beruházás áfája	26 352 E Ft
forgóeszköz-szükséglet	21 000 E Ft
a forgóeszköz-szükséglet áfája	5 670 E Ft

Az rt. a fejlesztés költségének 40%-át tudja saját forrásból fedezni, a többire bankhitelt kér.

A beruházással várhatóan évi 25%-os eszközarányos nyereséget lehet elérni.

Az évi üzemeltetési költség – amortizáció nélkül – 52 600 E Ft. A várható üzemeltetési idő 8 év. Az aktivált értéket a vállalkozás lineárisan, 8 év alatt írja le. Maradványérték nincs.

A társasági adó mértéke 10%.

Feladatok:

- Állapítsa meg, mennyi hitelt kell igényelnie az rt.-nek!*
  - Hány év alatt térül meg a beruházás a többletnyereségből?*
  - Vizsgálja meg a beruházás jövedelmezőségét!*
  - Számítsa ki a beruházási pénzeszközök forgási sebességét!*
  - Számítsa ki a beruházás évi működési pénzáramát!*
  - Számítsa ki (1 tizedesre kerekítve), hány évre igényli az rt. a fejlesztési kölcsönt, ha a visszafizetés forrása az amortizációval növelt adózott eredmény!*
  - Vizsgálja meg, hogy a nettó jelenérték alapján elfogadható-e a beruházás! (Az átlagos tőkeköltség 15%.)*
2. Egy vállalkozás két azonos kockázatú, egymást kölcsönösen kizáró beruházási javaslatot vizsgált meg.
- A vállalkozási menedzsment maximum három év megtérülési időt fogad el, és legalább 30%-os jövedelmezőséget vár el.

A két javaslat adatai (ezer forintban):

<i>A javaslat</i>			<i>B javaslat</i>	
<i>Év</i>	<i>Ráfordítás</i>	<i>Adózott eredmény</i>	<i>Ráfordítás</i>	<i>Adózott eredmény</i>
0.	42 000		56 000	
1.		18 000		16 000
2.		19 000		17 000
3.		19 000		18 000
4.		20 000		18 000
5.		18 000		19 000

Feladatok:

- Vizsgálja meg, hány évi adózott eredményből térülne meg a beruházás!*
- Vizsgálja meg a beruházás megvalósíthatóságát a statikus mutatók segítségével!*
- Tegyen javaslatot a beruházási döntésre a nettó jelenérték és a jövedelmezőségi index alapján?*

A kalkulatív kamatláb 16%. (A jövedelmezőségi indexet 2 tizedesre számítsa!)

- Becsülje meg a beruházás belső megtérülési rátáját!*

- A vállalkozás gépi beruházást kíván végrehajtani. Két ajánlatot vizsgált meg, mindkettőnek azonos a kapacitása, ugyanazt a feladatot látják el.

Az *A* gép beszerzési ára 24 millió Ft, éves működtetési költsége 6 millió Ft, várhatóan 4 évig üzemeltethető.

A *B* gép beszerzési ára 17 millió Ft, éves működtetési költsége 8 millió Ft, várhatóan 3 évig üzemeltethető.

A kalkulatív kamatláb 10%.

Tegyen javaslatot a vállalatnak a beszerzésre! (Ezer Ft pontossággal dolgozzon!)

- Egy vállalkozás a következő 1 évben több beruházást kíván megvalósítani. A megvizsgált beruházási javaslatok a következők:

(adatok millió forintban)

	<i>A javaslat</i>	<i>B javaslat</i>	<i>C javaslat</i>	<i>D javaslat</i>
A beruházás egyszeri ráfordításai	150	80	70	40
Működési cash flow:				
1. év	70	35	30	10
2. év	75	40	25	15
3. év	60	42	20	15
4. év	—	40	—	15

Feladatok:

- Vizsgálja meg a beruházási javaslatok nettó jelenértékét és jövedelmezőségi indexét (2 tizedes pontossággal számítva), majd készítsen megvalósíthatósági rangsort! A kalkulatív kamatláb 12%.*

b) *Tegyen javaslatot a megvalósításra a vállalkozásnak, ha a tárgyévben rendelkezésre álló tőke 200 millió Ft!*

5. Egy beruházás kivitelezési ideje két év, ráfordításai az első évben 25 000 ezer Ft, a második évben 18 000 ezer Ft. A ráfordítások az év végén merülnek fel. Az üzemeltetési ideje 5 év, a várható adózott eredmény évi 14 500 ezer Ft.

A vállalat átlagos tőkeköltsége 15%.

Feladatok:

- a) *Vizsgálja meg, hogy a nettó jelenérték alapján megvalósítható-e a beruházás, ha a beruházás jelenideje a beruházás kezdésének napja!*
b) *Vizsgálja meg, hogy a nettó jelenérték alapján megvalósítható-e a beruházás, ha a beruházás jelenideje az aktiválás időpontja (a második év vége)!*
c) *Becsülje meg a beruházás belső megtérülési rátáját!*

6. Egy kft. a piaci igények növekedése miatt egy új gyártósort kíván létrehozni. A beruházás költsége 44 500 ezer Ft. A gyártósor beindítása miatt 10 000 ezer Ft induló forgótőke-állományra lesz szükség. A beruházás révén elérhető többletbevétel az első évben 28 000 ezer Ft, ami évente várhatóan 3000 ezer Ft-tal növelhető. A beruházás folyamatos ráfordítása az első évben (amortizáció nélkül) 14 467 ezer Ft, ami a 2. évre 666 ezer Ft-tal, a harmadik és negyedik évre 667 ezer Ft-tal, az 5. évre 666 ezer Ft-tal, a 6. évre 667 ezer Ft-tal nő az előző évhez képest.

A beruházás várható üzemeltetési ideje 6 év. A gyártósort a vállalkozás lineárisan, a bruttó érték alapján írja le, a tervezett maradványérték 2500 ezer Ft. Az üzemeltetési idő végén várhatóan a maradványértéken értékesítik az eszközt. A termelés befejezésével 500 ezer Ft forgóeszközbe lekötött tőke is felszabadul.

A társasági adó mértéke 10%.

Feladatok:

- a) *Számítsa ki az üzemeltetés egyes éveiben a beruházás pénzáramait!*
b) *Számítsa ki a beruházás nettó jelenértékét és jövedelmezőségi indexét! (Az összegeket 100 forint pontossággal határozza meg!) A tőkésítési ráta 10%.*
c) *Számítsa ki a beruházás belső megtérülési rátáját!*

7. A vállalkozás két egymást kölcsönösen kizáró, azonos célt szolgáló beruházási javaslatot vizsgált meg.

A javaslatok pénzáramai ezer forintban:

Év	A javaslat	B javaslat
0.	-18 000	-14 000
1.	5 000	3 000
2.	8 000	7 000
3.	7 000	6 000
4.	10 000	5 000

Feladatok:

- a) *Statikus és dinamikus vizsgálati módszerekkel vizsgálja meg a két javaslatot!*
Az elvárt hozam 12%. (A jövedelmezőségi mutatót 2 tizedes, a többit 1 tizedes pontossággal számítsa!)
- b) *Melyiket javasolná megvalósításra?*

8. Cégünk egy csomagológép vásárlását tervezi. A gép ára 28 000 ezer Ft + áfa, a beszerzés költsége 6300 ezer Ft + áfa.

A berendezés éves fenntartási költsége amortizáció nélkül 8000 ezer Ft. Az eszközt 3 évig akarjuk használni, a harmadik év végére tervezett maradványérték 10 000 ezer Ft, várhatóan a 3. év végén ezen az értéken lehet értékesíteni (az adóhatástól eltekinthetünk). Az eszközt a bruttó érték alapján, lineárisan írjuk le.

A berendezés használatával elérhető többletbevétel:

1. évben	16 940 ezer Ft
2. évben	18 807 ezer Ft
3. évben	20 673 ezer Ft

A piaci kamatláb 10%, a társasági adó mértéke 10%.

Feladatok:

- Számítsa ki a beruházás pénzáramait!*
- Számítsa ki a jövedelmezőségi indexet, majd tegyen javaslatot a beruházás megvalósíthatóságára!*
- Becsülje meg a nettó jelenérték és a belső megtérülési ráta nagyságát!*

9. Egy vállalkozás egy 42 millió Ft értékű gépet vásárol, amit öt éven keresztül kíván üzemeltetni. Az inflációs rátát is figyelembe vevő minimális megtérülési követelmény 14%.

Mekkora minimális éves nettó eredményt kell elérni ahhoz, hogy a beruházás gazdaságos legyen?

10. Egy községi önkormányzat a település óvodájának fűtési, melegvíz-ellátási rendszerét akarja korszerűsíteni. A beruházási javaslat kiadása 15 millió Ft. A beruházás megvalósításával többletbevétel nem keletkezik, de évi 2 millió forint költségmegtakarítás várható. A tervezett üzemeltetési idő 10 év. A közösségi beruházás diszkontrátája 5%.

Vizsgálja meg a közgazdasági nettó jelenérték kiszámítása után, megvalósítható-e a beruházást!

11. A településen a közvilágítás korszerűsítését tervezik.

A beruházás nettó bekerülési értéke 110 000 000 Ft. A beruházás révén pénzbevétel nem keletkezik, a közgazdasági hozamot a költségmegtakarítás jelenti, ami évente várhatóan 13 000 000 Ft. A tervezett élettartam 10 év, maradványértéket nem terveznek.

A közösségi diszkontráta 5%.

Az ágazatban a befektetők hozamelvárása 8%.

A megvalósításhoz uniós forrásra is szükség van, mivel az önkormányzat a beruházás értékének 20%-ával rendelkezik.

Tegyen javaslatot a beruházás megvalósíthatóságára a közgazdasági nettó jelenérték alapján!

III. A forgóeszköz-ellátás

A) Igaz-hamis állítások, indoklással

Az alábbi mondatokban az állítás igaz vagy hamis. Írja a kipontozott helyre a megfelelőnek tartott választ, a hamisnak tartott állításokat indokolja is!

1. Nem minden értékpapír forgóeszköz.

....., mert .....

2. A termelés, forgalmazás zavartalan biztosításához a vállalkozásnak szüksége van tartósan lekötött forgóeszköz-állományra.

....., mert .....

3. A tartósan lekötött forgóeszközök állománya az azonos tevékenységet folytató vállalatoknál azonos nagyságú.

....., mert .....

4. Ha egy vállalkozás alacsonyan tartja a forgóeszközök arányát az összes eszközön belül, akkor alacsonyabbak lesznek a költségei és jobb lesz a cég likviditása is.

....., mert .....

5. A lekötött forgóeszközök állománya egyik időszakról a másik időszakra mindig nő.

....., mert .....

6. Ha a forgási sebesség nő, akkor az azt jelenti, hogy a forgási idő csökken, a fordulatok száma nő.

....., mert .....

7. Az a vállalati menedzsment, amely alacsonyan tartja a forgóeszközök arányát, csökkentve ezzel a forgóeszköz tartásának költségeit, konzervatív pénzügyi politikát folytat.

....., mert .....

8. Ha nő a forgási sebesség, akkor ugyanakkora eszközállománnyal nagyobb forgalmat lehet elérni.

....., mert .....

B) Fogalom felismerése, fogalomalkotás

Az alábbi táblázatban vagy a megadott jellemzők alapján kell megnevezni egy fogalmat, vagy a fogalom legfontosabb jellemzőit kell meghatározni. (Ez utóbbi esetben ahány ki-pontozott sor van, annyi fogalmi jellemzőt kell megadni.)

1.

<i>A fogalom jellemzői</i>	<i>A fogalom</i>
közvetlenül vagy közvetve szolgálják a vállalkozást, egy termelési periódusban átalakulnak vagy elhagyják a vállalkozást	.....
....	tartósan lekötött forgóeszközök
a forgóeszköz többszöri alakváltozáson megy át, majd visszatér eredeti formájába	.....
....	forgási sebesség
mutatószám, mely kifejezi, hogy a forgóeszközök állománya egy adott időszakban hányszor tesz teljes körforgást	.....

C) Rendszerezés, összefüggések felismerése

Kövesse az egyes feladatoknál szereplő utasításokat!

1. Rendelje a felsorolt forgóeszközöket a forgóeszközök körforgásának főbb szakaszaihoz! (Egy betűt csak egy helyre írhat!)

- a) árukészlet;
- b) áruszállításra használt ládák;
- c) vevők;
- d) alapanyagok;
- e) késztermékek
- f) befejezetlen termék;
- g) segédanyag;
- h) félkész termék;
- i) pénz;
- j) követelés;
- k) közvetített szolgáltatás.

<i>A termelés előkészítésének szakasza</i>	
<i>A termelés szakasza</i>	
<i>A tárolás, forgalmazás szakasza</i>	

2. Az összefüggéseknek megfelelően írja a kipontozott helyre a megfelelő relációs jelet vagy kifejezést (nö; csökken; >; <; =; +; -)!

- Ha az árbevétel változatlan és a forgóeszköz ....., akkor a forgóeszköz-igényesség csökken.
- Ha a forgási fordulatok száma ....., akkor javul a vállalkozás forgóeszköz-gazdálkodása.
- Ha a forgási fordulatok száma csökken, akkor a forgási napok száma .....
- Ha a forgási napok száma ....., akkor a fordulatok száma ....., az eszközgazdálkodás romlik.

D) Számítási feladatok

A következő feladatok megoldásához végezzen számításokat! A külön nem jelölt esetekben a kiszámított mutatószámokat 1 tizedes pontossággal határozza meg!

1. Egy vállalkozás mérlegéből a következő adatokat ismerjük:

Befektetett eszközök	120 000 ezer Ft
Forgóeszközök	68 000 ezer Ft
Saját tőke	105 000 ezer Ft
Hosszú lejáratú kötelezettségek	50 000 ezer Ft
Rövid lejáratú kötelezettségek	.....

Más mérlegsorok összege 0 Ft.

Feladatok:

- Számítsa ki a Rövid lejáratú kötelezettségek összegét!
- Számítsa ki a forgóeszközszintet!
- Számítsa ki a nettó forgótőkét, értékelje a kapott eredményt!

2. Egy kereskedelmi vállalat számviteli nyilvántartásából a következő adatokat ismerjük:

(adatok Ft-ban)

<i>Időszak</i>	<i>Átlagos eszközállomány</i>	<i>Nettó értékesítési forgalom</i>
I. negyedév	8 100 000	12 500 000
II. negyedév	12 000 000	16 900 000
III. negyedév	13 400 000	16 500 000
IV. negyedév	15 600 000	22 000 000

Számítsa ki az egyes negyedévek és az év átlagos forgási sebességét! (Az évet 360 naposnak vegye! A fordulatokat egy tizedesre, a napokat egész napokra kerekítse!)

3. Egy termelőtevékenységet folytató kft.-nél az anyagkészlet éves kronologikus átlaga 64 000 E Ft, az éves anyagfelhasználás 252 000 E Ft.

A tervében a termelés növekedése miatt az anyagfelhasználás várhatóan 15%-kal nő, ugyanakkor a készletek forgási idejének 5 napos csökkenését tervezik.

Feladatok:

a) Számítsa ki a tervén átlagos anyagszükségletét! (Az évet 365 naposnak vegye, a forgási napokat egészre kerekítse!)

b) Vizsgálja meg a forgóeszköz-csökkenést!

4. Egy kft. forgóeszköz-szükségletének megállapításához az alábbi adatokat ismerjük (adatok ezer forintban):

Készletadatok január 1-jén	40 000
I. negyedév végén	36 000
II. negyedév végén	46 000
III. negyedév végén	36 000
IV. negyedév végén	32 000
Az értékesítés nettó árbevétele	282 600

Számítsa ki a készletek forgási sebességét fordulatokban és napokban! (A forgási napokat egészre kerekítse!)

5. Egy rt. anyaggazdálkodási tervéből az alábbi adatokat ismerjük:

Az alapanyagkészlet január 1-jén 54 tonna.

Az egyes negyedévek tervezett beszerzései és felhasználásai tonnában:

Negyedév	Beszerzés	Felhasználás
I.	48	50
II.	42	55
III.	56	52
IV.	56	53

Az alapanyag átlagos beszerzési ára 268 000 Ft/tonna.

Számítsa ki az éves átlagos alapanyagkészletet!

6. Egy kft. nyilvántartásából az alábbi adatokat ismerjük (ezer Ft-ban):

Negyedév	Értékesítési árbevétel	Vevőktől befolyt követelés
I.	75 000	50 000
II.	100 000	110 000
III.	112 500	90 000
IV.	125 000	158 000

Az év elején a vevőállomány nyitóértéke 30 000 E Ft volt.

Feladatok:

a) Töltse ki az alábbi táblázatot!

	I. negyedév	II. negyedév	III. negyedév	IV. negyedév
Nyitó vevőállomány				
Értékesítés árbevétele				
Befolyt követelés				
Záró vevőállomány				

b) Számítsa ki az éves átlagos vevőállományt!

7. Egy kereskedelmi bolt készleteinek forgási sebessége az I. negyedévben 4 fordulat volt.

Feladatok:

a) Számítsa ki a forgási sebességet napokban! (Az évet 360 naposnak vegye!)

b) Mekkora relatív készletcsökkenés várható a következő időszakban, ha a forgási idő 3 napos csökkenésével számolnak és a tervezett nettó értékesítési árbevétel 13 000 000 Ft?

8. Egy kereskedelmi kft. készletadatai 2015. I. félévben a következők:

január 1.	680 000 Ft
február 1.	690 000 Ft
március 1.	870 000 Ft
április 1.	850 000 Ft
május 1.	900 000 Ft
június 1.	920 000 Ft
július 1.	870 000 Ft

A félévben a bruttó árbevétel 20 574 000 Ft. A készleteket 27%-os áfa terheli.

Feladatok:

a) Számítsa ki a féléves átlagkészletet!

b) Számítsa ki a forgási sebesség mutatóit, valamint a készletigényesség mutatóját! (Az évet 365 naposnak vegye, a forgási mutatókat 2 tizedes pontossággal állapítsa meg!)

c) Értékelje a kiszámított mutatókat!

9. Egy kft. 2015. I. félévi adatai a következők:

nettó árbevétel	120 millió Ft
átlagos készlet	24 millió Ft

A második félévre a forgalom 5%-os növekedését tervezik, továbbá a forgási sebesség fordulatainak 10%-os gyorsulását.

Feladatok:

a) Számítsa ki az I. félévi forgásisebesség-mutatókat, valamint a forgóeszköz-igényességet! (Az évet 360 naposnak vegye, a forgási mutatókat egy tizedesre kerekítse!)

b) Számítsa ki a II. félévre tervezett átlagos készletet!

c) Értékelje a forgási sebesség és a forgóeszköz-igényesség változását!

10. Egy kft. tárgyévi anyagbeszerzésének éves összege 80 000 E Ft, a szállítók követelésének átlagos állománya 4400 E Ft.
A tervidőszakban az anyagbeszerzés várhatóan 15%-kal nő.

Feladatok:

- a) *Számítsa ki tárgyévre a szállítói követelések futamidejét! (Az évet 365 naposnak vegye, a futamidőt egész napra kerekítse!)*
- b) *Számítsa ki a tervévi szállítói követelések átlagos állományát, ha a futamidő 2 nappal nő! (A számítás eredményét 100 Ft-ra kerekítse!)*